

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟ 2,4,1-23

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Για να γλιτώσουν από τις αυθαιρεσίες των Τριάντα, οι οποίες πληθαίνουν μετά την εκτέλεση του Θηραμένη, πολλοί Αθηναίοι καταφεύγουν στις γειτονικές πόλεις, τα Μέγαρα και τη Θήβα. Ένας απ' αυτούς, ο Θρασύβουλος, με 70 άνδρες καταλαμβάνει το οχυρό της Φυλής έξω από την Αθήνα, ενώ οι Τριάντα εξαιτίας της χιονόπτωσης δεν καταφέρνουν να τους επιτεθούν, και για να προστατεύσουν την ύπαιθρο από ενδεχόμενες λεηλασίες στέλνουν στρατιωτικές δυνάμεις σε μια περιοχή κοντά στη Φυλή. Ο Θρασύβουλος με τους άνδρες του, που έχουν γίνει περίπου 700, πλησιάζουν τη νύχτα την ομάδα των ολιγαρχικών και το πρωί τους επιτίθενται αιφνιδιαστικά και στη συνέχεια επιστρέφουν στη Φυλή. Μετά από αυτό οι Τριάκοντα δεν νιώθουν ασφαλείς και αποφασίζουν να καταλάβουν την Ελευσίνα, για να την έχουν ως καταφύγιο σε ώρα ανάγκης. Με ύπουλο τρόπο συλλαμβάνουν και οδηγούν όλους τους Ελευσίνιους αιχμάλωτους στην Αθήνα, όπου η συνέλευση με φανερή ψηφοφορία μπροστά στη σπαρτιατική φρουρά αναγκάζεται να ψηφίσει την εκτέλεσή τους. Στο μεταξύ ο Θρασύβουλος με 1000 περίπου άνδρες ανηφορίζει στον Πειραιά και οι Τριάντα σπεύδουν εκεί με όλες τους τις δυνάμεις: τους τριοχιλίους, τους υπείς και τη σπαρτιατική φρουρά. Οι δημοκρατικοί συσπειρώνονται τότε στο λόφο της Μουνιχίας, ενώ οι ολιγαρχικοί στην Ιπποδάμειο αγορά, και από κει αρχίζουν να ανηφορίζουν το λόφο, στον οποίο βρίσκονται οι δημοκρατικοί. Λίγο πριν αρχίσει η μάχη ο Θρασύβουλος μιλά στους άνδρες του για να τους εμπνεύσει, υπενθυμίζοντάς τους την πρόσφατη νίκη τους και τα εγκλήματα των Τριάντα και τονίζοντας τα πλεονεκτήματα της θέσης στην οποία βρίσκονται έναντι των αντιπάλων τους. Ο Θρασύβουλος ακολουθούσε τις συμβουλές του μάντη, που είχε πει να μην επιτεθούν, αν δεν χτυπηθεί κάποιος δικός τους και τότε θα ορμούσε μπροστά ο μάντης, θα σκοτωνόταν, αλλά οι δημοκρατικοί θα νικούσαν. Πραγματικά έτσι και έγινε: ο μάντης σκοτώθηκε και οι δημοκρατικοί νίκησαν τρέποντας σε φυγή τους ολιγαρχικούς, ενώ σκότωσαν αρκετούς από τους Τριάντα και από τους δέκα άρχοντες. Σεβάστηκαν μάλιστα τους νεκρούς, από τους οποίους αφαίρεσαν τον οπλισμό, όχι όμως και τους χιτώνες. Κατά την ανταλλαγή των νεκρών άρχισαν να συζητούν. Ένας από αυτούς, ο Κλεόκριτος, απευθυνόμενος στους ολιγαρχικούς προσπάθησε να τους συγκινήσει, υπενθυμίζοντάς τους το κοινό παρελθόν και τη σκληρότητα των πράξεων των Τριάντα και στη συνέχεια τους κάλεσε να πάψουν να υπακούν σ' αυτούς, αφού τους οδήγησαν σε εμφύλια σύγκρουση, ενώ θα μπορούσαν να ζήσουν ειρηνικά όπως πριν. Οι ολιγαρχικοί αποσύρουν τους άνδρες τους, για να μην ακούν τον Κλεόκριτο, και επιστρέφουν στην Αθήνα. Την επομένη όσοι έχουν απομείνει από τους Τριάκοντα δεν μπορούν να αποφασίσουν τι να κάνουν ενώ και οι τριοχιλίοι είναι διχασμένοι: όσοι έχουν διαπράξει εγκλήματα φοβούνται και μένουν ανυποχώρητοι, ενώ οι υπόλοιποι προτείνουν να αντισταθούν στους Τριάντα. Τελικά αποφασίζουν την καθαίρεση των Τριάντα και εκλέγουν 10 νέους άνδρες, έναν από κάθε φυλή.